

IP1 Rurizem in ruralna arhitektura

IP2 Naselbinska kultura

IP3 Prenova degradiranih urbanih območij

IP4 Urbana psihologija

IP5 Prostor in interaktivni mediji

IP6 Prostor in risba

IP7 Akcijsko in strateško

Izbirni predmeti v okviru **Modula urbanizem** se osredotočajo na: sodobne oblike prostorskega razvoja; preplet ruralnega in urbanega kot tim. urbani kontinuum; urbane preobrazbe; kritični regionalizem in identiteta; kulturna in morfološka raznolikost prostora ter večplastni razvoj skozi prostor in čas; vprašanja sodobne globalne civilizacije in njenih procesov sub/urbanizacije; celoviti pristopi k snovanju trajnostnih (vzdržnih, sonaravnih) naselij; pomen, vloga in preobrazba degradiranih območij; zaznavanje urbanega prostora; naše duševno blagostanje; vloga zelenih površin za duševno zdravje; socialne interakcije med ljudmi ipd. z uporabo različnih medijev in tehnik v procesu načrtovanja, od vsebin strateškega in akcijskega načrtovanja do skice kot orodja razumevanja arhitekturnega ustvarjanja ter spoznavanja beleženja prostora. V modulu želimo vsebine predmetov preplesti in organizirati kot urbanistično delavnico z vsemi koraki participacije.

MODUL URBANIZEM

prof. dr. Alenka Fikfak

Opredelitev temeljnih pojmov predmeta: kultura in identiteta kot gradnik prostora. Teoretična in zgodovinska izhodišča za razumevanja geneze prostora s poudarkom na razvoju kmetijstva kot oblikovalca tradicionalne kulturne krajine. Sodobne globalne družbeno-ekonomske spremembe in preobrazbeni procesi med urbanim in ruralnim. Izhodišča nacionalne politike z metodološkimi usmeritvami v trajnostni razvoj.

M. Barlovič, M. Jereb, vaja pri predmetu, 23/24

ključne besede

identiteta, ruralno, urbano-ruralnikontinuum, krajina, trajnost

obravnavane tematike

Metodološki pristop k urejanju ruralnih naselij in arhitekture. Sodobne oblike prostorskega razvoja in zahteva po komplementarnosti med ruralnimi in urbanimi sestavinami prostora. Tradicionalna podeželska arhitektura in oblike njene preobrazbe. Novi trendi v oblikovanju sodobne arhitekture v širši krajini –kritični regionalizem. Zakonski okviri urejanja naselij ter arhitekture.

URBANIZEM

IP U-2

NASELBINSKA KULTURA

izr. prof. Aleksander Ostan

Kakovost našega bivanja je pogojena z našo bivalno kulturo, ta pa z naselbinsko kulturo, v kateri živimo. Urbanizem in arhitektura na celovit način formirata njun okvir, ki skozi svoje oblike, pomene in vrednote vključuje tako duhovne kot tudi materialne aspekte bivanja, razpete med tradicijo in sodobnostjo.

ključne besede

bivalna kultura, tradicija, sodobnost, duhivno-materialni vidiki

obravnavane tematike

Pri predmetu se bomo spoznavali z razvojem idej in konceptov, ki so oblikovala naselja od prazgodovine do sodobnosti, soočili se bomo z njihovo kulturno in morfološko raznolikostjo ter večplastnim razvojem skozi prostor in čas. Pridobljen vpogled nam bo pomagal odpirati kritične uvide v naravo sodobne globalne civilizacije in njenih procesov sub/urbanizacije ter spoznavati celovite pristope k snovanju trajnostnih (vzdržnih, sonaravnih) naselij.

A

PRENOVA DEGRADIRANIH URBANIH OBMOČIJ

doc. Primož Hočevar

Nezazidana in zapuščena stavbna zemljišča, prazne in zapuščene stavbe, ustavljena in zapuščena gradbišča, so potemtakem osnovni vir za trajnostno preobrazbo zazidave na obrobje mesta in njeno širitev na prekvalificirana kmetijska zemljišča mest in naselij. Po njihovih značilnostih in vplivih na delovanje in razvoj mest jih opredeljujemo kot degradirana urbana območja (DUO).

ključne besede

degradacija, DUO, strategije, sanacija, razvojni potencial

obravnavane tematike

Degradirana območja so tista, ki so hkrati z negativno konotacijo lahko nosilke oziroma prinašalke največjega razvojnega potenciala, saj je v smislu izvajanja evropske kohezijske politike vrednotenje in spremljanje obsega degradacije prostora skladno z izvajanjem Evropske kohezijske politike. Študent naj bi bil zmožen prepoznati in ovrednotiti degradirana območja (DO) in vzroke za njihov nastanek ter predlagati načine oziroma strategije za njihovo sanacijo.

prof. dr. Matija Svetina

Zakaj je predmet pomemben? Študentom ponudi vpogled v psihološke dimenzije urbanega prostora, posebej v to, kako različne urbane rešitve vplivajo na naše obnašanje, čustvovanje in duševno zdravje.

ključne besede

urbano, psihologija, obnašanje, čustvovanje, duševno zdravje

obravnavane tematike

Preko projektne delo, vaj in študij primerov bomo odgovarjali na naslednja vprašanja: Kako zaznavamo urbani prostor in kako se v njem orientiramo? Kaj so zasebnost, gneča, hrup in kako vplivajo na naše duševno blagostanje? Zakaj in kdaj urbani prostor zaznamo kot (ne)udoben, (ne)prijeten in (ne)varen? Kakšna je vloga zelenih površin za duševno zdravje? Kako ureditve trgov, parkov, peš con in tržnic vplivajo na socialne interakcije med ljudmi? Kako barve, materiali in oblike v urbanem prostoru vplivajo na naša čustva in vedenje? Kako se navežemo na prostor in zakaj poseg v urbani prostor vpliva na našo identiteto? Kako različne prometne ureditve vplivajo na naše gibanje po urbanem prostoru? ...

doc. dr. Matevž Juvančič

V okviru predmeta študentom posredujemo temeljna znanja o spoznavnih procesih arhitekturnega, mestnega in krajinskega prostora kot prostora številnih medijev. Obravnavamo razmerja med konceptnim in izkustvenim prostorom ter med idealnim in realnim prostorom, pri čemer študenti raziskujejo tudi vlogo informacij v oblikovanju prostora.

ključne besede

mediji in prostor, konceptni in izkustveni prostor, realni in idealni prostor, sporazumevanje in deležniki

obravnavane tematike

Poudarek je na uporabnosti različnih medijev in tehnik v procesu načrtovanja ter na prevajanju pojavnih 'jezikov' arhitekturnega in urbanega okolja. V sklopu predmeta študenti razvijajo sposobnost urejanja fizičnega in virtualnega prostora na osnovi zaznave ter pridobijo veščine sporazumevanja z različnimi strokovnimi in laičnimi deležniki v procesih načrtovanja in urejanja prostora. Posebno pozornost namenjamo predstavitvenim tehnikam, ki segajo od ročnih skic do naprednih digitalnih orodij, kot je virtualna resničnost (VR).

doc. Blaž Budja

Cilj predmeta je seznaniti študentke in študente s pomembnimi prostorskimi razmerji arhitekturne in naravne krajine, spodbuditi razmišljanja o oblikovnih prvinah in soodvisnosti prostorskih sklopov naravnega in grajenega okolja ter spodbuditi način "razmišljanja z roko", ki je osnova hitrega zajema stanja prostora. Pridobljena znanja omogočajo razumevanje konteksta prostora, kar v procesu ustvarjanja omogoča nadgradnjo kreativnih rešitev in zavedanje kompleksnosti, ki vpliva na arhitekturno snovanje v prostoru.

ključne besede

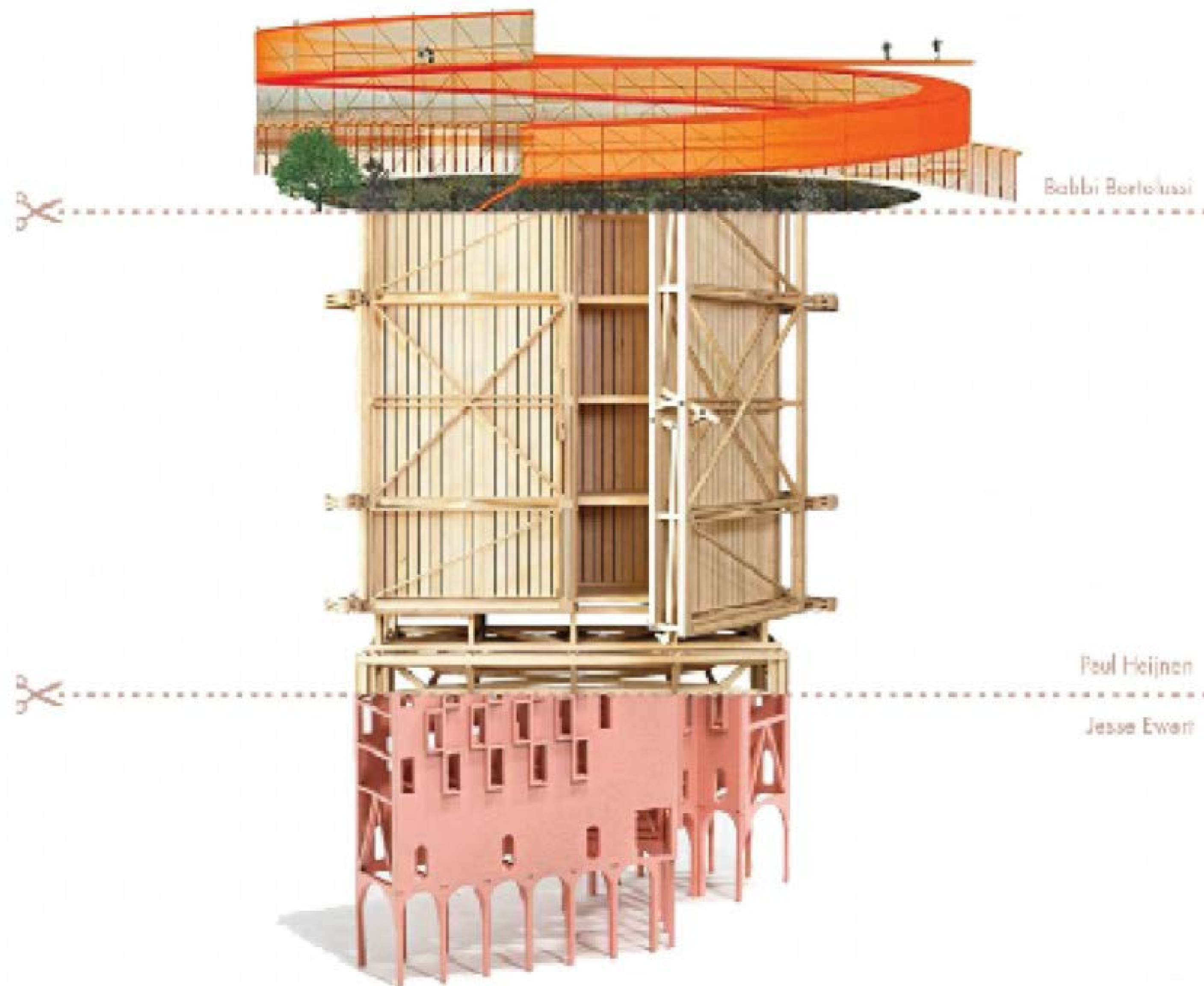
branje odprtega prostora, arhitekturna skica

obravnavane tematike

Prepoznavanje in razumevanje uporabe arhitekturne risbe – skice kot orodja razumevanja arhitekturnega ustvarjanja v povezavi z naravno krajino in osnov branja odprtega prostora ter spoznavanja z metodami beleženja prostora in razločevanja prvin prostorskega oblikovanja.

doc. dr. Tomaž Berčič

Akcijsko načrtovanje je ključen del strateškega prostorskega načrtovanja in spada med neformalne oblike načrtovanja, pogosto povezane s stvarnim in analitičnim planiranjem. Posebej ga odlikuje neposredno vključevanje načel javne akcije in participacije, kar omogoča aktivno sodelovanje različnih deležnikov v procesu strateškega prostorskega načrtovanja.

Exquisite Corpse for the Stay at Home Surrealists

ključne besede

akcijski načrt, strateško prostorsko načrtovanje, participacija javnost, vključevanje deležnikov, oblikovanje vizije

obravnavane tematike

Neformalne metode prostorskega načrtovanja, praktične vrednosti akcijskega planiranja, analiza dogodkov akcijskega načrtovanja, zasnova lastne urbanistične delavnice, vključevanje lokalne skupnosti in odločevalcev, zagotavljanje uporabnosti rezultatov v praksi.